

Workshop:

Varför språkvetenskap?

David Håkansson och Anna-Malin Karlsson

Uppsala universitet

1988 utkom antologin *Nordistiken som vetenskap*, som kom att bli ett centralt inslag på forskarutbildningar i nordiska språk och svenska under decennier därefter. Även om mycket av det som sägs i boken fortfarande är relevant ser dagens språkvetenskapliga landskap på många punkter annorlunda ut. Forskningsområden har förändrats och nya inriktningar har tillkommit. För att bara nämna några saker har t.ex. interaktionsanalysen och studiet av svenska ur ett skolperspektiv utvecklats till centrala delar av vårt ämne. Forskning om flerspråkighet har tillkommit som en självklar inriktning. Till grund för denna utveckling ligger förändringar dels av det svenska språksamhället, dels i de vetenskapliga referensramar som språkvetare förhåller sig till. Idag är mångvetenskaplig språkforskning inte begränsad till de historiska kontaktytor som länge funnits inom exempelvis filologi och namnforskning, utan dagens språkvetare närmar sig även vetenskaper som pedagogik, psykologi och neurologi för att hämta frågeställningar och begrepp. Metavetenskapliga diskussioner pågår inom flera av språkvetenskapens deldiscipliner (exempel publicerades nyligen ett temanummer av *Språk och stil* om textforskning), men på det hela taget saknas en mer övergripande diskussion av vad forskning i och om svenska kan innebära.

Tiden verkar alltså vara mogen för att på nytt ta ett principiellt grepp om forskningen om svenskan. Att i absoluta termer avgränsa ämnet förefaller svårare än någonsin, och är kanske inte ens önskvärt. Vi väljer därför att tala om språkvetenskap i vid mening för att därigenom kunna fånga alla de inriktningar och all den forskning som bedrivs inom ämnet. En annan följd av den nya situationen och utvecklingen är att det blir svårare – och kanhända mindre intressant – att som tidigare varit vanligt peka ut och definiera forskningstraditioner och inriktningar. I stället vill vi formulera en övergripande fråga, och söka svaret på den i olika exempel. Frågan är *Varför språkvetenskap?* Olika forskare besvarar denna fråga olika, och en del har sannolikt flera svar. Vi tänker oss att språkvetenskap exempelvis kan syfta till att *beskriva, kartlägga, utforska, upptäcka, förstå, förklara, avtäcka, förändra, undervisa, bedöma* och *bevara*. Även synen på studieobjektet kan variera. Precis som tidigare ryms i dagens språkvetenskap studier av såväl språkssystem som språkbruk, men studieobjektet för en språkvetare idag kan även vara en social praktik, en diskurs eller en läroprocess.

Vår ambition med denna workshop är att initiera en diskussion om vad forskning i språkvetenskap kan innebära och vi välkomnar föredrag som behandlar sådana ämnen. Vi ser gärna att bidragsgivare ger sig i kast med att besvara frågan *Varför språkvetenskap?* Om listan över tänkbare svar inte räcker tar vi gärna emot fler förslag. Bidragen bör alltså vara principiellt och metavetenskapligt hållna, med fokus på forskningsproblem och kunskapsintressen, men kan med fördel illustreras av konkreta exempel, från egen eller andras forskning.

Vi förbehåller oss rätten att välja ut föredrag som speglar bredden inom ämnet, för att på så sätt få ett bra underlag för gemensam diskussion. Workshoppen kommer dock att vara öppen även för deltagare som inte själva presenterar.